

Svar på skriftligt spörsmål SSS 127/2024 rd

Svar på skriftligt spörsmål om FPA:s tolktjänster

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 127/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Laura Meriluoto /vänst:

Hur ämnar regeringen säkerställa att rätten för personer med funktionsnedsättning till tolkning av ljud- och bildupptagningar enligt individuella behov tryggas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Tillgången till information och en deltagande i samhället på lika villkor för personer med funktionsnedsättning främjas allmänt genom att utveckla tillgängligheten. Enligt Petteri Orpos regeringsprogram utvecklas tillgången till tjänster med beaktande av olika användargrupperns behov och genom att säkerställa att befolkningens grundläggande fri- och rättigheter tillgodoses på lika villkor. Regeringen fäster avseende vid tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet samt vid lättläst språk i tjänsterna. Enligt regeringsprogrammet stärks rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och äldre och deras möjligheter att delta i det digitaliserade samhället stöds. Lika möjligheter att använda digitala tjänster främjas till exempel genom lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (102/2023) och lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

Rättigheterna för dem som använder teckenspråk samt dem som på grund av handikapp behöver tolknings- och översättningshjälp ska tryggas genom lag. Bestämmelser om språkliga rättigheter finns i flera lagar. Tolkningstjänsten som ordnas av Folkpensionsanstalten grundar sig på lagen om tolkningstjänst för personer med funktionsnedsättning (133/2010). Lagen om tolkningstjänst är en sekundär lag som tillämpas om klienten inte får tolkning med stöd av någon annan lag.

Folkpensionsanstalten ansvarar för verkställigheten av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer och beslutar också om ordnande av tolkningstjänst och ersättning för kostnader i anknytning därtill. Folkpensionsanstalten har i den aktuella anvisningen av den 14 mars 2024 konstaterat att tolkningstjänst ordnas när kunden har behov av tolkning enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer i situationer som kräver växelverkan med andra människor. I Folkpens-

ionsanstaltens tilläggsanvisning av den 28 mars 2024 preciseras att det är möjligt att ordna tolkningstjänst för att följa studie- och arbetslivsrelaterade upptagningar med mera när tjänsten är nödvändig för klienten för att denne ska klara av sina studier eller arbetsuppgifter, men denna situation får inte vara återkommande och kontinuerlig. För att få tillräcklig information kan tolkningstjänsten också användas i situationer där tolkningen görs utifrån en liten text när detta behövs på grund av en skada.

Regeringen anser att det är viktigt att målet i enlighet med principen om planering som lämpar sig för alla är att alla människor ska ha tillgång till tillgängliga tjänster, apparater och applikationer. Vid behov ska det också finnas specialtjänster som motsvarar det individuella behovet. Med tolkningstjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer främjas de handikappade personernas möjligheter att fungera som jämbördiga medlemmar av samhället. Social- och hälsovårdsministeriet följer verkställandet av lagen och behovet av att utveckla tolkningstjänsterna.

Helsingfors 18.4.2024

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso